

**UDSKRIFT AF DOMBOGEN
FOR
GRØNLANDS LANDSRET**

Ulloq 28. februar 2018 Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianit suliami

sul.nr. K 192/17

(Eqqartuussisoqarfik Qaasuitsoq sul.nr.
KS-775-2017)

Unnerluussisussaataasut
(J.nr. 5512-97351-0080-09)
Illuatungeralugu
U
Inuusq ulloq [...] (advokati Ulrik Blidorf, Nuuk
j.nr. 1-00252)

oqaatigineqarpoq imaattoq

AALAJANGIINEQ:

Eqqartuussiviup eqqartuussutaa

Eqqartuussisoqarfik Qaasuitsumi suliarineqaqqaarfiani eqqartuussut 12. juli 2017-imi oqaatigineqarpoq. Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata eqqartuussutaa ulloq 15. december 2010-meersumi Kalaallit Nunaanni inissiisarfimmi paarineqarnissaa allanngortinnagu aalajangiiffigaa.

Aalajangeqqitassanngortitsineq

Taanna aalajangiineq eqqartuussamit nunatta eqqartuussisuuneqarfianut aalajangeqqitasanngortinneqarpoq.

Piumasaqaatit

Unnerluussisussaataasut piumasaqaatigaat eqqartuussiviup aalajangigaa atortussaatiinarneqassasoq.

U-ip piumasaqaatigaa misiligummik iperagaanissaq ukiunik tallimanik misilinneqarfilerlugu piumasaqaatitalimmik pinerluttulerinermi inatsit § 149 naapertorlugu.

Eqqartuussisooqataasut

Suliaq suliarineqarpoq eqqartuusseqataasartut peqataatillugit.

Piffissaq suliap suliarineqarneranut atorineqartoq

Suliaq nunatta eqqartuussisuuneqarfiani tiguneqarpoq ulloq 6. september 2017-imi.

Supplerende sagsfremstilling

Pinerluttunik isumaginnittoqarfiup iliuusissatut pilersaarutaani 12. februar 2018-imeersumi ilaatigut ersersinneqarpoq:

”...

Suliniutit aalajangersimasut – pingaarnersiuneq, kina qanoq iliussava, qaqugu:

Katsorsaavik:

U atornerluinnermut katsorsartinnermi peqataanikuuvoq v/alkolog [...] -imut upernaakkut 2016-imi taanna sapaatit akunneri arfinillit sivisussuseqarpoq. Pilersaarutaasimagaluarpoq kingorna katsorsarteqqinnissaa aamma AA-mut ataatsimiigiartarnissaq tassa katsorsartinnermut atatilugu kisianni kingorna katsorsarteqqissimangilaq imaluunnit AA-mut ataatsimiittoqarsimangilaq. Attaveqaataasup U-ip AA-mut ataatsimiigiartarnissaanut tunngatillugu qanoq pilersaaruteqartoqarnerisooq apeqqutigissavaa.

...”

Pinerluttunik isumaginnittoqarfiup pingaarnertut allaffianit oqaaseqaammi 4. december 2017-imeersumi ilaatigut ersersinneqarpoq:

”Pinerluttunik isumaginnittoqarfiup nalilerpaa, inatsisitigut isumannaatsuunissaq eqqarsaatigalugu sulii pineqaatissiissutit atorunnaarsinneqarnissaa taperserineqarsinnaalluannitsoq...

U Pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfimmut Ilulissani utertinneqaramili sulii malunnaarnerusumik eqqumiitsumik pissusilersortarpoq, taamaalilluni novemberi naalersooq 2017-imi pinnigitsaaliinikkut A1-imut unitsitsinermik kinguneqarluni. Tassani nalilerneqarpoq, U-i hashimik pujortartarnerup kingunerisaanik tarnimigut perululersimasooq, kisianni tarnip pissusaanik ilisimasalimmik katsorsartinnissamik pisariaqartitsijunnaarsimasooq, taamaattumillu U-i ulloq 1. december 2017-imi Pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfimmut Ilulissani utertinneqarsimasooq.

U-i atornerluisarnini pissutigalugu arlaatigut aneersinnaanermut tunngatillugu sulii akuertineqanngilaq. Taamaattorli U-i ingiallorteqarluni oktoberimi 2017-imi aanaminut ingerlanikuuvoq, aanaa puigortunngortunut immikkoortortaqaqarfinni Ilulissani najugaqarpoq, taanna aneerneq ajornartorsiutitaqanngitsumik ingerlasimavoq. Susasaqartitsiniarnermut ilaatillugu U-i sammisaqartitsinermi aamma peqataasimavoq, aamma inissiisarfiup angallataanik angalaarnermi peqataasimavoq, tamannalu aamma ajornartorsiutitaqanngitsumik ingerlasimavoq.

U-i massakkuugallartoq arlaatigut aneersinnaanermut tunngatillugu akuerisaanngimmat, pingaartumik atornerluisuunera peqqutigalugu, taamaattumillu anisikkiartuaarnissaata ingerlanneqarnissaa ingerlasimanngimmat, massakkuugallartoq pineqaatissiissutip atorunnaarsinneqarnissaa innersuutigineqarsinnaanngilaq. U-ip inuttut pissusilersornikkut akornuteqarnera eqqarsaatigalugu taavalu U-i aneertarnissap ingerlanneqartarnissaa suli aallartissimanngitsoq sanilliukkaani, nalilerneqarpoq, massakkuugallartoq pineqaatissiissutip allanngortinnissaa suli aarlerinartoqartoq inummut ulorianaatilimmik pinerluuteqaqqinnissaanut tunngatillugu.

Taamaattumik Pinerluttunik isumaginnittoqarfiup pineqaatissiissutip atorunnaarsinneqarnissaa imaluunniit misiligummik iperagaanissaa innersuussutigisinnaanngilaq.

...”

Oqaaseqaammit 7. maj 2017-imeersumi nakorsaanermit, tarnip pissusaanik immikkut ilisimasalimmit ilaatigut ersersinneqarpoq:

”...

Inerniliineq

Maannakkut U-i angutaavoq 36-nik ukiulik, dec. 2010-mi piffissamik killingaanngitsumik inisinneqartussanngortinneqarsimavoq. U-i pinngitsaaliineq pillugu aamma siusinnerusukkut kinguaassiutitigut pinerluuteqarsimaneq pillugu pingasoriarluni eqqartuussaaniakuvoq, pinngitsaaliineq, marloriarluni ukiukitsumik atuineq kiisalu ukiukitsumik kinguaassiutitigut allatut itumik atoqatiginninneq pillugu. Aamma arlaleriarluni nakuuserneq pillugu eqqartuussaaniakuvoq.

U-i inuusuttuaranngornerminili imigassamik aalakoornartortalimmik hashimillu atornerluisimavoq. Kingullermik paarnaarussaagamili imigassaq aalakoornartortalik imersimanngilaq, kisianni suli hashimik pujortartarpoq.

U-i inuttut pissusilersornikkut akornuteqarpoq tassaasoq dyssociali. Tamatuma saniatigut pinerluuteqartarnerata kinguneranik kinguaassiuutinik ilisimasallip nassuiaateqarnissaa naliliinissaalu pisariaqarpoq. Aamma isummerfigisariaqarpoq, kinguaassiuutinik ilisimasalimmik katsorsartinnissaanik pisariaqartitsiner-soq, kiisalu U-ip katsorsaariaaseq qanoq ittoq pisariaqartissinnaaneraa. U-ip atornerluinermut katsorsartinneq sivikitsuinnarmik ingerlannikuuaa annertuumillu katsorsartinnissaq pisariaqartippaa.

U-ip pineqaatissinneqarneranut tunngatillugu ingerlarnga tamarmi unittoqqavoq.

Tamakkiisumik illersorneqarsinnaasutut isigineqarpoq, U-ip ingiallorteqarluni aneertarnissaata aallartinnissaa, immaqa aallaqqaammut qaammammut ataasiarluni. Ilanngunneqartariaqarpoq pinngitsoorani imigassanik aalakoornartortalinnut aamma antabusit pillugit pinngitsoorani piumasaqaateqartoqarnissaa aneertarnissamut tunngatillugu. Tamatuma saniatigut ilanngunneqatariaqarpoq piumasaqaatigissallugu aanngajaarniutinut tunngatillugu aniinnginnermi nakorsamit misissuinnikkut naliliisoqarnissaa. Massakkuugallartoq pineqaatissiissutip allanngortinissaa innersuussutigineqarsinnaanngilaq.

...”

Naasuaatit

Nunatta eqqartuussisuuneqarfianut eqqartuussaq U-i nassuiaateqarpoq.

U-i ilassuteqarluni nassuiaavoq, sapaatit akunneri pingasut matuma siorna inissiisarfimmut Nuummi nuutsinneqarsimalluni. Tamatuma siorna Ilulissani inissiisarfimmiissimavoq. Aamma Aasianni inissiisarfimmiissimavoq. Ilulissanut utersimavoq Aasianneereernerup kingorna. Qanga Ilulissanut uternerluni eqqaamanngilaa. Taakkunani inissiisarfinni pingasuni inissiiffigisamini, iliussissanik pilersaarummik saananeqarsimanngilaq.

Ukiakkut Sana-mut pinngitsaaliinnikkut unitsinneqarpoq. Piffissami tassani misigissutsitigut amerlasooriarluni annissisarpoq, nakkutilliisunut pitsaanngitsumik pissusilersortarpoq, kisianni isumaqataaffinngilaa, hashitornerup kingunerisaanik tarnimigut erloqissuteqarsimanissaminut. Nammineq misigissutsimi aqunnissai ajornartorsitutigisimavai, sivisuumik kiffaanngissusiagaasimanini pissutigalugu. Misigissutsitigut nilliaateqartarnini pissuteqarpoq, qangalili aneersimagami. Unitsinneqarami arlaatigut takorruuinngilaq. Innanganermini iisartakkanik pisarpoq, angerlartinneqaramili iisartakkanik pisimanngilaq.

Piffissami tassani inissiisarfimmiinnermini marlunnik meerartaarsimavoq. Ernera Aasianni najugaqarpoq panialu Ilulissani najugaqarluni. Inissiisarfimmi killilersuineq pissutigalugu meeqqaminut pitsaasumik attaveqarniarneq ajornakusoorsimavoq. Nuummulli pigami meeqqami takunissaanut periarfissaqarsimanngilaq.

Ingiallorteqarluni aneertarnissamut neqeroorfigineqarsimanngilaq. Ataasiarluni aneerluni aanaminukarsimanera eqqaassanngikkaanni, tigummisaaleramili aneersimanngilaq. Aanaaminut angalanera ajunngitsumik ingerlasimavoq. Ataasiakkaanik inissiisarfiup silataani inissiisarfimmiittut allat ilagalugit angalaartarsimavoq. Tassunga atatilugu quumik misissugassamik tunniussisussaannngisaannarsimavoq. Ingiallorteqarluni aniissagaluaruni antabusimik pinissani ajorinngilaa. Ingiallorteqarluni aneertarnissamut tunngatillugu nakorsap innersuussutaanik tusagaqarsimanngilaq aatsaat eqqartuussivimmi najuunnermini tusarpai. Kinguaassiuutinik ilisimasalimmit katsorsartinnissamut tunngatillugu neqeroorutinik tigusaqarnikuunngilaq. 2012-mi kamattarini pillugit oqaloqateqarnikuuvoq, inissiisarfimmiinnerminili ikiorsiissutinik allanik pinikuunngilaq.

Taamak siviutigisumik inissiisarfimmiilluni ilungersunarsimavoq. Tigusarineqarami, 28-nik ukioqarpoq, piffissamilu eqqartuussivissami 37-nik ukioqarluni. Inissiisarfimmiinnini assut ilinniutigisimavaa. Ilulissani namminerisaminik ineqarsimavoq, taanna nalunngisaanik paarineqarpoq. Iperagaassaguni, aalisarnermut uterusunneruvoq. Taamaattorli periarfissat allat aamma ammaffigalugit. Qanoq akulikitsigisumik hashimik pujortartarnera allanngorarpoq. Inissiisarfimmi assut hashiqarsimavoq. Hashimik pujortarneq unitsinnaasimanngilaa, ajualajasuugami nakkaqqajasuullunilu. Pitsaanerulissagaluarpoq, aneertalersinnaasuuguni.

Nunatta eqqartuussisuuneqarfiata tunngavilersuutaa inerniliineralu

Eqqartuussisoqarfiup Qaasuitsup aalajangiineranit 12. juli 2017-imeersumi allaqqasut pissutigalugit eqqartuussiviup pineqaatissiissutissatut aalajangiinera atortussaatiinnarneqarpoq.

Nunatta eqqartuussisuuneqarfiata qanoq ittuuneranik pinerluutigineqarsimasullu annertussusaa pillugit ilisimatitsissutigineqartut pingaartippaat, tassa U-ip piliaanun tunngatillugu nunatta eqqartuussutaa december 2010 sioqqullugu sanilliussinikkullu U-ip inuttut atugai pillugit, aamma tarnimigut nappaataa suussusersineranut tunngatillugu. Nunatta eqqartuussisuuneqarfiata aamma pingaatippaa massakkumut U-ip paarineqarnissamut eqqartuussaaneranut atatilugu ilisimatitsissutigineqartut tunngavigalugiteranut.

Pinerluttunik isumaginnittoqarfiup iliuusissatut pilersaarutaani 12. februar 2018-imeersumi ersersinneqarpoq, U-ip inissiisarfimmi attaveqaataata katsorsartinnissamut aamma AA-mut ataatsimiigiartarnissat aallutissagai. Nunatta eqqartuussisuuneqarfiata Pinerluttunik isumaginnittoqarfik kajumissaarpaa katsorsarteqqinnissaq pillugu tamaalilluni, Dronning Ingridip Napparsimmavissuata ingiallorteqarluni aneertarnissamik innersuussutaa malinnissaanut toqqammavissaqalerniassammat.

Taamaattumik aalajangerneqarpoq:

Eqqartuussisoqarfiup Qaasuitsup aalajangigaa 12. juli 2017-imeersoq atortussaatinneqarpoq.

Unnerluutigineqartumut illersuisussanngortitamut akissarsiassat immikkut aalajangerneqas-sapput. Naggataatigut naalagaaffiup karsianit akilerneqassapput.

**

Den 28. februar 2018 blev af Grønlands Landsret i sagen

sagl.nr. K 192/17

(Qaasuitsoq Kredsrets sagl.nr.

KS-775-2017)

Anklagemyndigheden

(J.nr. 5512-97351-0080-09)

mod

T

Født den [...]

(advokat Ulrik Blidorf, Nuuk

j.nr. 1-00252)

afsagt sålydende

B E S L U T N I N G:

Kredsrettens dom

Qaasuitsoq Kredsret afsagde beslutning den 12. juli 2017 i første instans. Ved beslutningen blev Grønlands Landsrets dom af den 15. december 2010 om forvaring i anstalt i Grønland opretholdt uændret

Kære

Denne beslutning er af domfældte kæret til landsretten.

Påstande

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse af kredsrettens afgørelse.

T har påstået prøveløsladelse med en prøvetid på 5 år og vilkår efter kriminallovens § 149.

Doms mænd

Sagen har været behandlet med domsmænd.

Sagsbehandlingstid

Sagen er modtaget i landsretten den 6. september 2017.

Supplerende sagsfremstilling

Det fremgår af Kriminalforsorgens handlingsplan af 12. februar 2018 blandt andet:

”...

Konkrete indsatser – prioritering, hvem gør hvad, hvornår:

Katsorsaavik:

T har været med til misbrugsbehandling v/alkolog [...] i forår 2016 som varede i 6 uger. Planen har ellers været at han skulle på efterbehandling og startet AA møder i forbindelse behandlingen men der har ikke været efterbehandling eller AA møder. Kontaktpersonen skal spørge om hvad der er plan for hans AA møder.

...”

Af udtalelse fra Kriminalforsorgen, hovedkontoret, af 4. december 2017 fremgår blandt andet:

”Det er Kriminalforsorgens vurdering, at hensynet til retssikkerheden fortsat i høj grad taler imod en ophævelse af foranstaltningen.

...

T har siden sin tilbageførsel til Anstalten for Domfældte i Ilulissat udvist en stadig mere påfaldende og aparte adfærd, der i slutningen af november 2017 førte til en tvangsindlæggelse på A1. Her blev det vurderet, at T havde udviklet en hashudløst psykose, men at der ikke var behov for yderligere psykiatrisk behandling, hvorfor T den 1. december 2017 blev tilbageført til Anstalten for Domfældte i Ilulissat.

Grundet sit misbrug, har T fortsat ikke tilladelse til nogen former for udgang. T gik dog en enkelt ledsaget udgang i oktober 2017 til sin mormor, der er bosiddende på demenscenteret i Ilulissat, og denne udgang forløb uproblematisk. T har endvidere deltaget i aktiviteter uden for anstalten som led i beskæftigelsen, herunder sejlture i anstaltens båd, hvilket ligeledes er forløbet problemfrit.

Da T på nuværende tidspunkt ikke har tilladelse til nogen former for udgang, navnlig begrundet i sit bestående misbrug, og derfor ikke har gennemgået et relevant udslusningsforløb, kan en

ophævelse af foranstaltningen ikke anbefales på nuværende tidspunkt. Henset til karakteren af T's personlighedsforstyrrelse sammenholdt med, at T endnu ikke er påbegyndt et udgangsforløb, vurderes det, at der fortsat er stor risiko for tilbagefald til ny personfarlig kriminalitet ved en ændring af foranstaltningen på nuværende tidspunkt.

Kriminalforsorgen kan således ikke anbefale en ophævelse af foranstaltningen eller en løsladelse på prøve.

...”

Af udtalelse af 7. maj 2017 fra overlæge, speciallæge i psykiatri [...] fremgår blandt andet:

”...

Konklusion

T er en nu 36 år gammel mand, der i dec. 2010 er dømt til anbringelse i anstalt på ubestemt tid. T er dømt for voldtægt og tidligere tre gange dømt for sædelighedskriminalitet, inkluderende voldtægt, kønsligt forhold til mindreårig i to tilfælde samt anden kønslig omgang end samleje med mindreårig. Endvidere adskillige gange dømt for vold.

T har siden midt teenageårene haft et misbrug af alkohol og hash. Han har ikke indtaget alkohol siden sin sidste fængsling, men ryger fortsat hash.

T har en personlighedsforstyrrelse af den dyssociale type. Derudover afføder hans kriminalitet behov for yderligere sexologisk udredning og vurdering. Der bør også tages stilling til, hvorvidt der er et egentligt sexologisk behandlingsbehov, samt hvilken form for behandling, T eventuelt har behov for. T har kun gennemført ganske kortvarig misbrugsbehandling og har stort behov for yderligere behandling.

Hele Ts afsoningsforløb er gået i stå.

Det findes fuldt forsvarligt, at T opstarter ledsaget udgang, eventuelt i starten en gang om måneden. Der bør knyttes vilkår om ubetinget alkoholvilkår inklusiv Antabus til udgang. Der bør derudover knyttes et betinget narkovilkår til udgangene i form af klinisk vurdering inden udgang. Der kan ikke på nuværende tidspunkt anbefales en foranstaltningsændring.

...”

Forklaringer

For landsretten har der været afgivet forklaring af domfældte T.

T har supplerende forklaret, at han blev overflyttet til anstalten i Nuuk for 3 uger siden. Før det havde han været i anstalten Ilulissat. Han havde også været på et ophold i anstalten i Aasiaat. Efter Aasiaat kom han tilbage til Ilulissat. Han kunne ikke huske, hvornår han kom

tilbage til Ilulissat. Der har ikke været udarbejdet handlingsplaner for ham i de 3 anstalter, hvor han har været.

Han blev tvangsindlagt på Sana i efteråret. Han havde mange følelsesudbrud i den periode, og han opførte sig ikke ordentligt overfor vagterne, men han var ikke enig i, at han skulle have haft en hashpsykose. Han havde problemer med at kontrollere sine følelser, fordi han havde været frihedsberøvet i så lang tid. Hans følelsesmæssige udbrud skyldtes, at det var lang tid siden, at han havde været på udgang. Han havde ingen former for hallucinationer da han blev indlagt. Mens han var indlagt fik han tabletter, men han har ikke fået tabletter siden han blev udskrevet.

Han havde fået 2 børn i løbet af den periode, hvor han havde siddet i anstalten. Hans søn boede i Aasiaat og hans datter i Ilulissat. Det var vanskeligt for ham at få en god kontakt til sine børn på grund af begrænsningerne i anstalten. Han havde ikke haft mulighed for at se sine børn siden han kom til Nuuk.

Han havde ikke fået tilbud om ledsagede udgange. Bortset fra en enkelt udgang til sin mormor, havde han ikke været på udgang siden han blev tilbageholdt. Turen til mormoren var forløbet godt. Han havde været på enkelte ture uden for anstalten sammen med andre indsatte. Han havde aldrig skullet aflægge urintest i den forbindelse. Han havde ikke noget imod at tage antabus, hvis han fik ledsagede udgange. Han havde ikke hørt om lægens anbefaling af ledsagede udgange før han mødte i retten. Han havde ikke modtaget tilbud om sexologisk behandling. Han havde haft samtaler om sine vredesudbrud i 2012, men han havde ikke modtaget anden hjælp mens han havde været indsat.

Det havde været hårdt at være i anstalten i så lang tid. Han var 28 år, da han blev anholdt, og på tidspunktet for retsmødet var han 37. Han havde lært meget af sit ophold. Han havde sin egen bolig i Ilulissat, som blev passet af en bekendt. Hvis han blev løsladt, ville han helst vende tilbage til fiskeriet. Han var dog også åben overfor andre muligheder. Det svingede, hvor ofte han røg hash. Der var meget hash i anstalten. Han kunne ikke stoppe med at ryge hash, fordi han var sårbar og havde let ved at falde i. Han ville få det bedre, hvis han fik udgange.

Landsrettens begrundelse og resultat

Af de grunde, der er anført i Qaasuitsoq Kredsrets beslutning af 12. juli 2017, stadfæstes kredsrettens beslutning om at opretholde den idømte foranstaltning.

Landsretten har lagt vægt på oplysningerne om karakteren og omfanget af den kriminalitet, som T har begået forud for landsrettens dom fra december 2010 sammenholdt med oplysningerne om Ts personlige forhold, herunder hans psykiatriske diagnose. Endvidere har landsretten lagt vægt på oplysningerne om den hidtidige afvikling af Ts forvaringsdom.

Det fremgår af Kriminalforsorgens handlingsplan af 12. februar 2018, at Ts kontaktperson i anstalten skal sættes fokus på efterbehandling og AA møder. Landsretten opfordrer Kriminalforsorgen til at få genoptaget efterbehandlingen således, at der kan skabes grundlag for at følge Dronning Ingrid's hospitals anbefaling om ledsagede udgange.

Thi bestemmes:

Qaasuitsup Kredsrets beslutning af 12. juli 2017 stadfæstes.

Salær til den for tiltalte beskikkede forsvarer fastsættes særskilt. Salæret afholdes endeligt af statskassen.

Kirsten Thomassen